

HAKEMISTO 2016

Pääkirjoitukset

- Heikkilä, Tuomas ja Niiniluoto, Ilkka:
Humanistinen tutkimus on arvokas-
ta ja hyödyllistä 6/2016, 1–2
- Heinämaa, Sara: Ihmistieteellinen kriisi-
diagnoosi, 4/2016, 1–2
- Herlin, Ilona ja Korhonen, Kalle: Säätiö
katsoo päivätiedepolitiikan yli,
2/2016, 1–2
- Mustalahti, Irmeli: Miltä tulevaisuus
tutkijana näyttää?, 3/2016, 1–2
- Taalas, Petteri: Ilmastonmuutoksen
uhat ja mahdollisuudet Suomelle,
1/2016, 1–2
- Väliverronen, Esa: Tiede tarvitsee avoi-
muutta, 5/2016, 1–2

Artikkelit

- Heikura, Pekka T.: Rooman metalliaitta
Pyreneitten niemimaalla, 5/2016,
21–27
- Heikura, Pekka, T.: Käärmeitä, sisiliskoja
ja rupisammakoita – hovieunukit
politiikassa myöhäisantiikin Roo-
massa, 2/2016, 28–34
- Heinonen, Marina: ”Rikka rokassa” –
onko ruoka turvallista?, 1/2016, 6–8
- Janasik-Honkela, Nina ja Ruckenstein,
Minna: My Data. Teknologian orjuu-
desta digitaaliseen vastarintaan,
2/2016, 11–19
- Kivistö, Sari ja Pihlström, Sami: Tutki-
muksen vaikuttavuus, moninaisuus
ja julkaisukäytännöt, 5/2016, 3–10
- Koivu, Tapio ja Myllykoski, Mikko: Tie-
dekeskuksen uusi rooli, 1/2016,
19–25
- Kortti, Jukka: Talous mediahistoriassa
2/2016, 3–8
- Koskiahon, Briitta: Erojen yhteiskunta
nykysosiaalipolitiikan ongelmana,
1/2016, 9–18
- Kotonen, Tommi: Holokaustin kiistäjät
ja ”kansallismielisyyden alasajo”,
3/2016, 9–15
- Muhonen, Reetta ja Pölonen, Janne: Pal-
jonko on paljon? 5/2016, 11–19
- Nykanen, Panu: Teknillisten tieteiden
akatemioiden liittyminen Tiedeaka-
temiain neuvottelukuntaan 4/2016,
17–24

Oksanen, Atte ja Räsänen, Pekka: Suomen Akatemian rahoittaman tutkimuksen tieteelliset tuotokset kulttuuri- ja yhteiskuntatieteissä, 3/2016, 16–23

Oksanen, Markku, Vaara, Elina, Kokko, Kai, Hällfors, Maria, Schulman, Leif, Hyvärinen, Marko ja Lehvävirta, Susanna: Ilmastonmuutos ja avustettu leviäminen, 4/2016, 3–8

Pietikäinen, Petteri: Thomas More ja 500 vuotta utopia-ajattelua, 4/2016, 9–16

Portin, Petter: Pehr Kalmin syntymästä 300 vuotta, 2/2016, 20–27

Saxén, Salla, Leskelä, Anni ja Saxén, Heikki: Henkilökohtaiset geenitestit haastavat instituutiot ja yhteiskunnat muutokseen, 3/2016, 3–6

Sundell, Tarja: Sattuma on muovannut Suomen esihistoriallisen väestön geenejä, 1/2016, 3–5

Vartiainen, Perttu: Suomalaisen korkeakouluverkon kehittämisen vaihtoehtoja, 3/2016, 24–32

Professoriluennot

Elovainio, Marko: Psykkisen kehityksen ja hyvinvoinnin tutkimuksen käsitteistä ja mittaamisesta, 5/2016, 40–43

Kaartinen, Timo: Antropologian kriittinen humanismi, 5/2016, 30–33

Pakkasvirta, Jussi: Mitä kulttuurilla voi selittää, 5/2016, 34–39

Katsaukset

Alanen, Pentti: Matematiikan ymmärtäminen eetteriksi, 3/2016, 37–39

Autioniemi, Jari: Yliopisto arvoina ja toimintoina, 5/2016, 44–47

Enqvist, Kari: Miksi maailmankaikeus on olemassa?, 2/2016, 35–40

Forselles, Cecilia af: ”Tieteen kehityksen edistyskellinen saaga” – Suomen Oppihistoriallinen Seura 50 vuotta, 4/2016, 28–29

Heiskala, Risto: Yhteiskuntatutkimuksen vaikuttavuus ja uusi uljas maailma, 1/2016, 27–33

Hietala, Marjatta: Historiatieteen olympialaiset Jinanissa, 1/2016, 38–40

Huttunen, Suvi: Osallistava tutkimusote ja tiedeviesticentti, miten ne yhdistyvät?, 2/2016, 41–46

Laine, Jermu: Iloista ironiaa politiikasta ja demokratiasta, 1/2016, 34–37

Leikola, Anto: Tieteenhistoriaa Liivimaalla ja Kuurinmaalla, 1/2016, 41

Leväaho, Ira: Tieteen tekemisen uusia toimintatapoja, 5/2016, 48–49

Luukkanen, Tarja-Liisa: Pyhä kansallisen historia ja sen myyttien purkaminen, 3/2016, 35–36

Niiniluoto, Ilkka: Georg Henrik von Wright 100 vuotta, 4/2016, 25–27

Paloheimo, Eero: Ihmiskunta ei ole maailma, 4/2016, 36–38

Peltola, Taru ja Tuomisaari, Johanna: Peukalosäänöistä maastosilmään – asiantuntijatyön kehollisuus metsä-

luonnonsuojelussa, 2/2016, 47–50

Pietarinen, Juhani: Viimeinen lounas Jaakko Hintikan kanssa 6/2016, 36–38

Pölonen, Janne ja Muhonen, Reetta: Monitieteisen tutkimuksen asema Julkaisufoorumi-luokituksessa, 3/2016, 40–43

Rainio, Kullervo: Sata vuotta K. V. Laurikaisen syntymästä, 2/2016, 51–53

Sinnemäki, Kaius, Portman, Anneli ja Tilli, Jouni: Reformaation jäljet tämän päivän yhteiskunnassa, 4/2016, 30–35

Videnoja, Kalle ja Tikka, Päivi: Tiedejärjestöjäntän jättäiläisten yhdistymisen etenee, 6/2016, 39–40

Tieteenalat dialogissa

Lehti, Matti: Rajapintojen merkitys, 6/2016, 35

Lehtinen, Uolevi, Wallenius, Jyrki: Monitieteisyys yliopistoissa – esimerkinä Aalto-yliopiston strategia ja toiminta, 6/2016, 30–32

Mannermaa, Kari: Kauppatedejaus-teita monitieteisyyskeskusteluun, 6/2016, 33–35

Sattumia Tieteen päiviltä

Markkanen, Tapio: Sattumaa Kuussa, 3/2016, 47–48

Vuorimaa, Timo: Urheilussa kehittyminen tarvitaan tekemistä ja tahtoa, 3/2016, 44–46

Muistikuvia

Haahela, Ilpo: Käy eespäin väki voimakas, 4/2016, 58

Haahela, Ilpo: Onko kaikki hyvin? Miten perheesi voi?, 1/2016, 47

Haahela, Ilpo: Paperisaksilla piirustus uusiksi, 2/2016, 64

Haahela, Ilpo: Professori Lutherin luvalla ”Näkemiin!”, 3/2016, 59–60

Tieteen kohtaamisia

Honkela, Timo: Taloudellisia laskukausina tarvitaan pitkää pinnaa, 5/2016, 51–52

Piattoeva, Nelli: Kirjoittaminen taitona, veltvollisuutena ja oikeutena, 3/2016, 61

Raento, Pauliina: Turhaa kompurointia, 1/2016, 45

Tutkimusta Suomessa

Hotakainen, Markus: Aalto-1 nousee kiertoradalle, 2/2016, 61–63

Lehtinen, Jukka: Grafeenitutkimus etsii tappajasovellusta, 4/2016, 55–57

Moster, Helen: Kummia kokemuksia, 6/2016, 42–44

Tekstintutkijan tuumat

Heikkinen, Vesa: Totuuden jälkeen, 5/2016, 50

Heikkinen, Vesa: Epäselvyyttä selvityksistä, 6/2016, 41

Keskustelua

Annala, Arto: Nykyteoriain vajavaisuuksi-

en syistä, 3/2016, 56–57

Anttila, Helena: Trofeemetsästyksen monimuotoisuus, 3/2016, 54–55

Auranen, Otto ja Nuutinen, Anu: Bibliometriikka on hyvä renki mutta huono isäntä, 3/2016, 49–53

Hannu, Timo: Lääketeide ja otsikoiden metakontekstuaalinen lomo, 3/2016, 58

Hauvonen, Risto: Väitös käy monen myllyn läpi, 6/2016, 56

Järvinen, Antero: Tiedettä vai pseudotiedettä: tieteenekijän vaihtoehdot, 2/2016, 54–57

Kotiaho, Janne K.: Paljonko tosiaan on paljon?, 6/2016, 52–53

Kurtakko, Janne: Yliopistopolitiikan taustateorioita ja käytäntöjä on päivitettävä, 4/2016, 45–48

Kuuluvainen, Timo: Ilmastonmuutos, monimuotoisuus ja metsien ekologinen kestävyys, 4/2016, 51–52

Laitila, Kaarina: Vielä lisää lintujen lailun nuotinnoksista, 1/2016, 49

Mielikäinen, Kari ja Solantie, Reijo: Suomi on avainasemassa ilmastonmuutosten seurannassa, 4/2016, 49–50

Muhonen, Reetta ja Pölonen, Janne: Panosten määrittely vaikuttaa tuotavuuslaskennan tuloksiin, 6/2016, 54–55

Oksanen, Atte ja Räsänen, Pekka: Läpinäkyvyyttä kilpailuun tutkimusrahoituksesta, 4/2016, 41–42

Pietikäinen, Hannu: Otsikoiden metakontekstuaalinen lomo, 2/2016, 60

Portin, Petter: Mielenkiintoinen uusi tieto Pehr Kalmista, 4/2016, 53–54

Päivänen, Juhani: Kaksi kirjaa Koiviston tiestä presidentiksi: Väitöskirjasta tietokirjaksi, 5/2016, 59–60

Salminen, Kari: Onko ruokamme turvalista?, 2/2016, 58–59

Stähle, Pirjo, Hyyppä, Hannu ja Ahlavu, Marika: Vaikuttava tiede on osamislaji, 6/2016, 49–51

Sulkenen, Pekka: Tutkimuksen rahoitusjärjestelmä pantava remonttiin, 4/2016, 43–44

Tammisalo, Osmo: Tarvitseeko tiede katedraaleja?, 4/2016, 54

Viinikka, Anja: Kotona filosofiassa, 1/2016, 48–49

Kirjallisuus

Alanko, Aki: Pieni sisukas Suomi, 3/2016, 66–68

Alanko, Aki: Vieraila sotatantereilla, 1/2016, 56–58

Eräsaari, Leena: Asunnottomat suomalaisina muukalaisina, 1/2016, 60–63

Eräsaari, Leena: Tärkeä puheenvuoro vanhusten hoivasta, 6/2016, 60–62

Eskola, Seikko: Apua kansallisen tragedian ymmärtämiseen 4/2016, 67–70

Hiilamo, Heikki: Amerikkalaisen unelman raunioilla, 1/2016, 52–53

Hotakainen, Markus: Terveyden journalismia – ja aika paljon myös sairauden, 4/2016, 77–78

Hotakainen, Markus: Totuus ei muutu siitä, mitä mieltä ihmiset ovat, 5/2016, 62–63

Kallinen, Timo: Rohkeasti ulos etnografian mukavuusalueelta, 6/2016, 62–64

Karisto, Janne: Ihmismieli on tästä maailmasta, 2/2016, 84–85

Keskisarja, Teemu: Villi vai kesy historia?, 6/2016, 57–58

Kivirinta, Marja-Terttu: Taiteilijapari elämänvirrassa, 5/2016, 70–71

Kleemola, Olli: Karjala – maa jota ei ollut?, 4/2016, 74–75

Kleemola, Olli: Välähdyksiä valokuvan vaiheista, 5/2016, 66–67

Koponen, Juhani: Uskontoa vai kulttuuria?, 3/2016, 72–75

Koskinen, Iina: Joogan historiikki murtaa joogamyytin, 2/2016, 66–70

Kosonen, Päivi: Sacks viimeisellä matkallaan, 5/2016, 72

Leikola, Anto: Rehu-Virtasen komea elämäankaari, 4/2016, 70–72

Leppälahti, Merja: Miten kertoa tietees-tä?, 6/2016, 70–72

Leppälahti, Merja: Opastusta arvokeskusteluun, 6/2016, 64–66

Leppälahti, Merja: Sairauden kuvia, 3/2016, 75–77

Leppälahti, Merja: Sodan kauhuista rauhan päiviin, 4/2016, 72–74

Leppälahti, Merja: Tutkimuksen pullonkauloja, 2/2016, 81–83

Lång, Markus: Ongelmana evoluution ja järjen suhde, 2/2016, 77–79

Lähteenmäki, Maria: Kekkosen ja Koiviston välissä, 3/2016, 64–65

Markkanen, Tapio: Levoton Norden-skiöld, 6/2016, 66–68

Markkanen, Tapio: Toimielias herra Maupertuis, 5/2016, 64–66

Martela, Frank: Ihmisyyttä tarkastele-massa, 1/2016, 53–55

Mykkänen, Markus: Lihas-tutkimusta kansan kielellä, 3/2016, 70–72

Nurminen, Marjo T.: Suomalaisen oppineiden naisten tärkeä historia, 2/2016, 75–77

Oittinen, Vesa: Lysenko-ilmioistä vielä kerran, 6/2016, 58–60

Portin, Petter: Antoisaa suomennos Darwin-klassikosta, 1/2016, 58–60

Portin, Petter: Löytöretki ihmissuvun geneettiseen varhaishistoriaan, 2/2016, 79–81

Portin, Petter: Maalaisserkun maineen-palautus, 3/2016, 68–70

Raento, Pauliina: Vieraslajit elämän kiertokulussa, 3/2016, 79–80

Rahkonen, Keijo: Yhteiskuntaluokat 2010-luvulla, 3/2016, 77–78

Rissanen, Veli-Matti: Ainutkertaisesta kirjekokoelmasta tinkimätön tutkimus, 5/2016, 73–75

Ruotsala, Antti: Aluevaltaus idän orjakaupan tutkimuksessa, 2/2016, 65–66

Saarikoski, Helena: Queer-tutkimusta päivittävä persoonallinen puheenvuoro, 75–78

Saarikoski, Helena: Suomen peruskoulun huikea tarina, 1/2016, 50–52

Salminen, Timo: Antikvaari ja esteetikko, 1/2016, 65–68

Sedergren, Jari: Hengeltään sairas teos, 4/2016, 78–79

Seppälä, Matti: Mielipidekirjoittelu ja yhteiskunnallinen vaikuttaminen, 2/2016, 70–75

Suoranta, Anu: Jobismin foinikialaiset, 6/2016, 69–70

Takala, Hannu: Eksoottinen ja vieras, 4/2016, 75–76

Tammisalo, Osmo: Näkymätön käsi ihmisen ja luonnon taloudessa, 4/2016, 62–67

Tenkanen, Tommi: Gravitaatioaltojen havaitseminen, 5/2016, 78–80

Tervämäki, Tapio: Moniongelmainen väitöskirja vallanvaihdosta, 5/2016, 67–70

Tolvanen, Mattias: Korpit valokuvaajan ajatuksissa ja elämän luontokuvissa, 1/2016, 63–65

Tolvanen, Mattias: Rupijäkälät ovat kuivilla ja karuilla kasvupaikoilla elämisen pioneereja, 4/2016, 60–62

Wahlstedt, Pekka: Rahan valta, 2/2016, 85–86

Wahlstedt, Pekka: Tunne ja intuitio, 6/2016, 68–69

Muuta

Hetemäki, Ilari: Lyhyesti, 1/2016, 42–44; 3/2016, 62–63; 4/2016, 39–40; 5/2016, 53–56; 6/2016, 45–48

ETIIKAN PÄIVÄ

2017: TUTKIMUS JA YRITYSYHTEISTYÖ

Etiikan päivä on vuosittain järjestettävä tieteen eettisiä kysymyksiä käsittelevä seminaari. Pääjärjestäjänä on Tutkimuseettinen neuvottelukunta (TENK) yhteistyössä muiden kansallisten eettisten neuvottelukuntien kanssa.

Etiikan päivä järjestetään 15.3. Tieteiden talolla Helsingissä. Seminaarin aiheena on tutkimus ja yritysyhteistyö.

Seminaari on maksuton, mutta edellyttää ennakoitua ilmoittautumista. Ohjelma ja ilmoittautuminen osoitteessa: www.etiikanpaiva.fi

KANSALLISKIRJASTO – ITSENÄISYYDEN JUHLAVUODEN NÄYTTELYT

Unioninkatu 36, Helsinki.

Maailma on sana – suomalaisen aforismin vaiheet. Rotunda, 16.2.–22.12.2017.

Näyttely esittelee suomalaisen aforistiikan vaiheet 1700-luvulta nykypäivään. Suomessa on rikas sananlaskuperinne, ja aforismi on ollut maassamme elinvoimainen kirjallisuudenlaji. Sen edustajia ovat mm. Juhani Siljo, Edith Södergran, V. A. Koskenniemi, Erkki Melartin, Maria Jotuni, Mirikka Rekola, Paavo Haavikko, Erno Paasilinna, Helena Anhava ja Markku Envall.

Tiellä sananvapautteen. Galleria 10.3.–22.12.2017.

Verkkoteos ”Tiellä sananvapautteen” on suomalaisen sananvapauden ja sensuurin muistikirja 1917–2017, joka avaa tien itsenäisen valtion sananvapauhistoriaan. Sen aikajanalla on yli 850 artikkelia, joita taustoittavat suomalainen sanomalehdistö, Kansalliskirjaston kokoelmat ja yli 30 haastateltua merkkihenkilöä. Näyttelyssä syvennytään lisää verkkoteoksen sisältöihin ja kiellettyihin alkuperäisteoksiin. Näyttelyn johtava teema on, miksi Suomesta tuli sananvapauden kärkimaa.